

Samverkan för nya jobb

I Sverige varslades fler arbetstagare i oktober än vad som skett sedan 1992. Särskilt utsatt är Västsverige och dess bilindustri. För att öka tillgängligheten för de drabbade och ge hjälp i ett tidigt skede öppnade Arbetsförmedlingen i början av november ett kontor inne i Volvo Lastvagnars fabrik i Tuve.

Foto: Amiforma/Conchi Gonzalez Lönneryd

Att tidigt börja matcha arbetsökande med lediga jobb och att ge personligt stöd till de varslade är målet med den nystartade arbetsförmedlingen på Volvo Lastvagnars fabrik i Tuve.

Från vänster Roland Gertmo, personalchef på Volvo, Eva Wettermark, chef för den nystartade arbetsförmedlingen och arbetsförmedlarna Lennart Fält och Kerstin Berggren Nilsson.

- Vårt fokus är att matcha de varslade med de jobb som finns och då är det bra att vara tidigt ute och att vara på plats. Vi ville komma ut hit och blev inbjudna av företaget. Här kan vi anpassa våra arbetstider och vara flexibla efter de behov som finns, säger Eva Wettermark, chef för det nyöppnade kontoret.

860 personer är varslade på Tuvefabriken som totalt har 2600 anställda. Det innebär att i stort sett var tredje person ska sägas upp med verkan sista mars 2009. I hela Göteborgs-området ligger nu varsel som omfattar cirka 8000 personer, främst inom bilindustrin och dess underleverantörer. Så här stora varsel har inte lagts i Västsverige sedan varvskrisen i slutet av 70-talet och varslen på Volvo är uppmärksammade på högsta politiska nivå. Statsminister Fredrik Reinfeldt

har varit på besök, liksom arbetsmarknadsminister Sven Littorin och Angeles Bermudez-Svankvist, generaldirektör för Arbetsförmedlingen. Varslen har också bevakats med stort intresse av både av lokal- och riksmidia. Ett stort pressuppbåd möter därför upp till den presskonferens som ska informera om den nystartade arbetsförmedlingen.

Vi slussas in och vandrar genom den gigantiska monteringshallen. Det är matrast och monitorer i taket räknar ner lunchrasten sekund för sekund medan overallklädda män och kvinnor släntrar iväg, några med matlådor i handen. Totalt har företaget varslat närmare 2000 personer, också vid fabriken i Umeå och belgiska Gent. Att konjunkturen i USA skulle ge effekter för exportberoende Volvo Lastvagnar, var kanske ingen överraskning.

Däremot att så många skulle drabbas. Orderboken ger heller inget hopp om ljusning. Det kommer in få nya order och gamla order har dragits in. Fordon är konjunkturkänsliga och på Volvo Personbilar är situationen lika mörk. Också där kommer det att öppnas en arbetsförmedling på plats.

Långt in i monteringshallen hänger en skylt med Arbetsförmedlingens logotyp. Sedan tanken väcktes har det gått några veckor mellan tanke och handling. Nu är jobbsökardatörerna på plats och de två arbetsförmedlarna som kommer att finnas här tre dagar i veckan har redan hållit ett första och mycket välbesökt informationsmöte.

- Vi är väldigt glada att ha Arbetsförmedlingen och Startkraft på plats mitt i hjärtat av fabriken. De som är värst drabbade arbetar på kvällsskiftet och nu underlättas deras möjlighet att söka nya jobb, säger personalchef Roland Gertmo.

Representanter för företaget, Arbetsförmedlingen, Trygghetsrådets dotterbolag Startkraft och facket möter pressen för att presentera den nystartade arbetsförmedlingen. Det är klassisk samverkan enligt den nordiska modellen som ska göra uppsägningarna så skonamma som möjligt.

- Klubben står inför en av de värsta utmaningarna någonsin och vi måste försöka finna vägar så att så många som möjligt får jobb Därför är det

Av:
Gunhild Wallin,
Stockholm

positivt att folk bara kan gå från monteringshallen och in genom dörren till arbetsförmedlingen, säger Olle Ludvigsson, ordförande för Verkstadsklubben.

att få svar på alla de frågor som varslen väcker och att börja söka andra arbeten. Lennart Fält betonar betydelsen av att komma igång tidigt, medan man fortfarande har ett jobb.

Tack vare det nya omställningsavtalet får också metallarna chansen att ha en personlig coach, berättar Olle Ludvigsson, Verkstadsklubbens ordförande.

Foto: Amiforma/Conchi Gonzalez Lönneryd

Den situation som nu råder är inget han önskar sin värsta ovän. Stämningen är tryckt och många är oroliga och ledsna. För de som sägs upp väntar en tuff ekonomisk situation. A-kassan kanske ger hälften av vad de tjänar i dag. Fackets uppgift just nu är att genom förhandlingar försöka minska antalet varslade, men också att driva igenom avtalspensioner och utbildningar inom företaget. Utvecklingen har gått fort. Så sent som i maj i år diskuteras en nyrekrytering av 300 personer till hösten.

Olle Ludvigsson, liksom flera andra jämför de varsel som nu är lagda på Volvo med den varvskris som drabbade Göteborg och regionen på 70-talet. Tusentals människor varslades på varven och också den gången öppnade arbetsförmedlingen kontor ute på varvsområdet. Lennart Fält var en av dem som var arbetsförmedlare ute på varven då. Nu kommer han att arbeta för att förmedla jobb på Volvo Lastvagnar. Hans erfarenhet är att närheten till arbetsplatsen underlättar. Tillgängligheten och närheten innebär större trygghet. Det blir också lättare

- Då är de trygga i sin roll och stolta över det de producerar. Det finns också en stolthet över att jobba på Volvo Lastvagnar, trots varslat, och det har varit svårt att få jobb här, berättar han.

Vilka som ska gå är ännu inte klart, utan ska förhandlas mellan företag och fack. Varslen ligger till sista mars och Arbetsförmedlingen räknar med att finnas på plats en bra bit in på nästa år. Att matcha de som sägs upp med jobb är det centrala och det innebär också att det kan ställas krav på geografisk rörlighet, det vill säga att det kan bli aktuellt för de drabbade att söka sig till andra delar av landet. Redan nu har många företag, som behöver teknisk kompetens hört av sig. Också norska och danska företag har visat sitt intresse, bland annat har det norska företaget Active bemanning varit på Tuvfabriken och haft informationsmöte för dryga sjuttioåret arbetare.

Arbetsförmedlingen arbetar tillsammans med Startkraft, som erbjuder personlig coach för dem som önskar. Tidigare var den möjligheten knuten till

tjänstemän, men genom ett nytt omställningsavtal omfattas också Verkstadsklubbens medlemmar av samma service.

- Förr fick metallare gå ut genom dörren med en uppsägningslapp i handen. Nu får de chansen att ha en personlig coach, säger Olle Ludvigsson.

Eva Wettermark vill inte peka ut vilka grupper som kan drabbas värst. Det här är i stort sett ett välkvalificerat gäng och det är dessa kvalifikationer som ska kartläggas för att se möjligheter för den enskilde.

Visserligen är omställningsavtalet frivilligt, men kontakt kommer att tas med var och en. Tackar man nej, ska man åtminstone veta vad man tackar nej till. Just nu är matchningen mellan nya jobb och de arbetsökande i fokus, men på Arbetsförmedlingen avvaktar man också resultatet av budgetbehandlingen 2009. Redan nu har regionen fått löfte om fler högskoleplatser och förmodligen kommer de pågående budgetförhandlingarna ge extra pengar, som i sin tur öppnar möjligheter för att arbeta med kortare utbildningsinsatser.

- Reaktionen på Arbetsförmedlingens och Startkrafts närvaro är mycket positiva, samtidigt som det ju inte kan jämföras med den oro som varslen och de kommande uppsägningarna innebär, konstaterar Eva Wettermark.

Anna-Karin Axelsson slussar oss ut genom monteringshallen, där rasten nu är slut och verksamheten är i gång. Hon har jobbat länge på Volvo, men är ändå bekymrad över framtiden.

- Vi är sargade. Förra gången det var stora varsel i Göteborg fanns ju Volvo, nu är det Volvo som drabbas, säger hon.